

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler
Bengt Viggo Knudsen 22241194
Vår dato 15.01.2015 Vår referanse 2014/01594-5
Deres dato Deres referanse 14/5053

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8119 DEP
0032 OSLO

Riksrevisjonens høringsvar - forslag til endringer i privatskoleloven - ny friskolelov

Riksrevisjonen viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 17.10.2014 med forslag til endringer i privatskoleloven.

Private skoler står i utgangspunktet fritt til å organisere skolevirksomheten slik de selv ønsker, men må likevel gjøre dette på en slik måte at den ikke kommer i strid med kravet i friskoleloven § 6-3 om at offentlige tilskudd og skolepenger skal komme elevene til gode. Skolene kan dermed ikke organisere seg på en måte som innebærer at de betaler over markedsmessig pris for den enkelte vare eller tjeneste.

Riksrevisjonen er enig med Kunnskapsdepartementet (KD) i at det vil være særskilt ressurskrevende i tilsynssammenheng å ta stilling til hva som er markedsmessig pris, og støtter departementets forslag om innføring av strengere dokumentasjonskrav for skolene for å forbedre tilsynsmyndigheten innsyn i skolens regnskaper og dokumentasjon for øvrig.

Kunnskapsdepartementet er noe usikker på om det kan åpnes for slikt innsyn, og på hvilken måte eventuelle forskrifter knyttet til dette kan/bør innarbeides - som forskrift til friskoleloven, i økonomiforskriften eller som notekrav. Det bes her særskilt om høringsinstansenes vurdering.

Riksrevisjonen understreker nødvendigheten av en formalisert innsynsrett tilpasset tilsyns- og kontrollmyndighetenes behov (ansvarlig departement, tilsynsmyndighet, intern eller ekstern revisjon). Samtidig vil vi presisere at uavhengig av hvordan departementet velger å løse dette, så vil innsynsretten ha begrenset verdi i seg selv, dersom den virksomheten det gis innsyn i, ikke *samtidig* underlegges et tilstrekkelig klargjort og presisert rammeverk (regelverk, vedtak og forutsetninger) for hvordan den skal innrette sin virksomhet og økonomiske disposisjoner. Dette vil være helt avgjørende for muligheten til å følge opp og verifisere etterlevelsen av rammeverket som de offentlige tilskuddene bygger på.

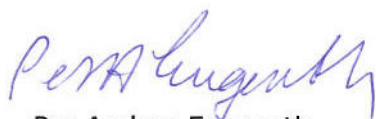
Riksrevisjonen har ved flere tidligere anledninger bedt om en klargjøring av private skolars forhold til det offentlige anskaffelsesregelverket, senest i vår rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2013 (Dokument 1 2014-2015). Riksrevisjonen er kjent med at KD sommeren 2012 tok forholdet opp med det tidligere Fornyings-, administrasjons-, og kirke departementet (FAD), som i brev datert 3. desember 2012 (ref 11/1402) bl a skrev slik:

"FAD kan ikke på generelt grunnlag konkludere med at private skoler omfattes av anskaffelsesregelverket. En generalisering vanskeliggjøres ved at private skoler organiseres på forskjellige måter. Hvorvidt en skole omfattes av anskaffelsesregelverket eller ikke vil etter vår vurdering bero på en konkret vurdering."

KD understreker i brev av 23. april 2014 (ref 13/1168) til Riksrevisjonen behovet for et klart, forutsigbart og entydig regelverk på dette området for friskolesektoren, og at en slik avklaring best kan oppnås ved at departementet fremmer en sak om dette til Stortinget. KD peker på det omfattende lovarbeid som er påbegynt som gjelder endringer i regelverket for private skoler, og private skolers forhold til anskaffelsesregelverket vil bli adressert i tilknytning til dette lovarbeidet.

Riksrevisjonen kan ikke se at privatskolenes forhold til anskaffelsesregelverket er ivaretatt i det foreliggende høringsutkastet. Nær 85 % av privatskolenes inntekter er tilskudd fra staten, og et uavklart rammeverk for hvordan disse inntektene skal og kan disponeres øker risikoen for misbruk av midlene og - ikke minst - forskjellsbehandling av offentlige og private skoler. Riksrevisjonen vurderer dette som uheldig.

Etter fullmakt

Per Anders Engeseth
ekspedisjonssjef

Thorgunn Nordstrand
avdelingsdirektør